

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

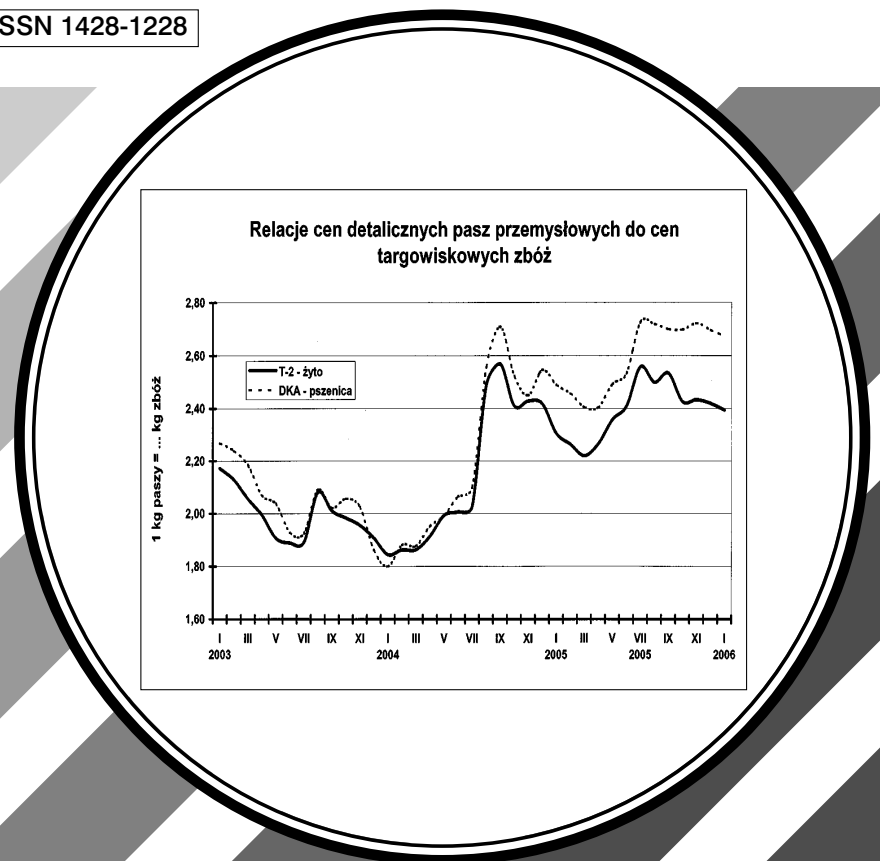
NR
19

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

ISSN 1428-1228

ANALIZY
RYNKOWE

KWIECIEŃ 2006

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- III. Krajowa produkcja surowców paszowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*
- IV. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Wigier*
- V. Polski handel zagraniczny surowcami paszowymi – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- VI. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

mgr Wiesław Dzwonkowski

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-616

mgr Marcin Krzemiński

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-551

mgr Wiesław Łopaciuk

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-551

dr Marek Wigier

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-438

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 28.03.2006 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w październiku 2006 r.

REASUMPCJA

W sezonie 2005/06 spadek produkcji zbóż został zrównoważony wysokim poziomem zapasów. Na rynku surowców paszowych utrzymały się korzystne relacje popytu i podaży, prowadząc do dalszego obniżania ich cen. Niskie ceny surowców powodują systematyczny spadek cen pasz, co jednak nie wpływa na wyraźniejsze zwiększenie popytu na pasze przemysłowe.

Produkcja **pasz treściwych** w sezonie 2005/06 szacowana jest na 19,6 mln ton jednostek zbożowych (j. zb.), tzn. 11% poniżej poziomu z sezonu 2004/05. Produkcja **pasz zbożowych** wyniosła 18,6 mln ton i jest o 12% niższa niż w sezonie poprzednim (21,2 mln ton). W wyniku wzrostu produkcji śrut rzepakowych większa (o 11%) jest krajowa produkcja wysokobiałkowych surowców paszowych. Obniżenie produkcji pasz zbożowych wynika z niższych zbiorów zbóż, w tym zwłaszcza typowo paszowych, a wysokie zbiory rzepaku i wzrost jego przerobu skutkuje zwiększeniem produkcji i podaży surowców wysokobiałkowych.

Krajowa podaż pasz zbożowych w sezonie 2005/06 oceniana jest na 18,3 mln ton, wobec 20,8 mln ton w sezonie 2004/05. Faktyczna podaż zbóż paszowych na rynku w bieżącym sezonie jest większa, gdyż w trakcie sezonu jest ona dodatkowo uzupełniana ziarnem zbóż chlebowych, które ze względu na niską jakość nie trafiły do przerobu na cele spożywcze lub do skupu interwencyjnego.

Krajowe zużycie pasz treściwych, po 5% wzroście w ubiegłym roku gospodarczym, w sezonie 2005/06 wynosi 22,2 mln ton j. zb., tj. wzrosło o dalsze 7%. Jest to głównie efekt wzrostu produkcji trzody chlewnej i drobiu. O ok. 6% zwiększyło się zużycie pasz zbożowych, a surowców wysokobiałkowych o ok. 11%.

W 2005 r. powróciła nieznaczna tendencja wzrostowa w produkcji

pasz przemysłowych. Według szacunków IERiGŻ-PIB produkcja pasz przemysłowych w 2005 r. wyniosła 5,55 mln ton i była o 2% wyższa niż w 2004 r. Produkcja mieszanek średniobiałkowych utrzymała się na poziomie poprzedniego roku, natomiast wzrosła o ok. 13% produkcja koncentratów wysokobiałkowych. Wzrostowe tendencje utrzymały się również w produkcji dodatków do pasz, tj. koncentratów energetycznych, mieszanek mineralnych i dodatków do pasz typu Premix.

W 2006 r. przewiduje się dalszy, nieznaczny wzrost produkcji pasz przemysłowych. **Produkcja pasz przemysłowych**, wraz z przewidywaną stagnacją produkcji drobiarskiej, wzrostem produkcji trzody oraz postępującą intensyfikacją produkcji mleka, może wynieść ok. 5,75 mln ton i być o 3,5% większa niż w 2005 r. Wzrośnie produkcja mieszanek średniobiałkowych; wyższa będzie również produkcja koncentratów wysokobiałkowych.

Nadal utrzymuje się **bardzo dobra kondycja ekonomiczno-finansowa przemysłu paszowego**. W 2005 r. wszystkie wskaźniki rentowności wzrosły powyżej średniego poziomu uzyskiwanego przez firmy sektora spożywczego. Wskaźnik bieżącej płynności finansowej utrzymał się znacznie powyżej poziomu bezpiecznego. Wysokie były zyski i poziom inwestowania. W 2006 r. jedynym zagrożeniem mogą być ewentualne zakłócenia na rynku drobiu w związku z ptasią grypą, ale nie powinno to mieć zasadniczego wpływu na wyniki finansowe przedsiębiorstw paszowych.

W sezonie 2005/06 ogólny **import** głównych surowców paszowych jest o ok. 13% większy niż w roku poprzednim. Obniżył się o ok. 40% i tak relatywnie niski przywóz zbożowych surowców paszowych do ok. 210 tys. ton. Wzrósł popyt na surowce wysokobiałkowe, zarówno ze strony przemysłu paszowego, jak też i z przeznaczeniem do przygotowywania pasz gospodarskich.

Łączny import surowców wysokobiałkowych może wynieść ok. 2,10 mln ton, w tym ok. 1,86 mln ton śruty sojowej i być o ok. 14% wyższy niż w sezonie 2004/05.

W bieżącym sezonie wzrósł znacząco **eksport** zbóż paszowych do ok. 980 tys. ton, w tym 300 tys. ton kukurydzy, 250 tys. ton żyta, 150 tys. ton jęczmienia oraz 280 tys. ton pozostałych zbóż. Wyższa jest również sprzedaż na rynki zagraniczne surowców wysokobiałkowych. W sezonie 2005/06 wyniesie ona ok. 345 tys. ton, w tym ok. 310 tys. ton śruty rzepakowej.

W sezonie 2005/06 nadal są korzystne **warunki zakupu surowców wysokobiałkowych na rynku światowym**. W pierwszej połowie sezonu dotychczasowe niskie ceny nieznacznie wzrosły, ale na relatywnie niskim poziomie utrzymują się do końca sezonu 2005/06.

Na krajowym rynku również utrzymują się korzystne dla producentów pasz przemysłowych tendencje zmian **cen surowców paszowych**. W wyniku znaczącego wzrostu zapasów, mimo niższej produkcji i wzrostu zużycia na krajowym rynku zbożowym, stan równowagi został osiągnięty przy niskim poziomie ich cen. Podobnie kształtuje się sytuacja na krajowym rynku surowców wysokobiałkowych. Obniżenie cen transakcyjnych w imporcie, umacniający się złoty w relacji do euro i dolara, skutkuje utrzymywaniem się niskich cen śruty sojowej i słonecznikowej oraz rzepakowej.

Tanie surowce powodują, że systematycznie **obniżają się ceny mieszanek i koncentratów wysokobiałkowych**. Skala ich spadku nie jest wystarczająca do wyraźniejszego ożywienia popytu na pasze przemysłowe, gdyż przy obecnych relacjach cen zbóż do cen pasz substytucja jest mało opłacalna.

SUMMARY

The decline in grain production in the 2005/06 season was offset with high level of opening stocks. Reasonable situation on the market of feed-stuffs led further decline in prices. Low prices of raw materials push down the prices of feeds. However it does not lead to an increase in demand for industrially mixed feed-stuffs.

The production of **concentrate feeds** in the 2005/06 season is estimated 11% down from the previous season at 19,6 million of grain units (GU). The production of **grain-based feeds** totalled 18,6 million tons, which was 12% down on 2004/05. Reflecting the increase in rapemeal production domestic production of high-protein feed raw materials increased by 11%. The decline in grain-based feed production results from lower grain crop, in particular the crop of feed grains, while the increase of rape crops caused a rise in crushings and so the production and supply of high-protein feed components.

Domestic supply of grain based feeds in the 2005/06 season is estimated at 18,3 million tons versus 20,8 million ton in the previous season. In fact the supply of feed grain on the market is higher because during the course of the season it is supplemented with bread grains, which due to low quality was rejected from milling for consumption or from intervention procurement.

Following a 5% decline in the in the previous season, **domestic use of concentrate feed** in the 2005/06 season is estimated 7% up at 22,2 million of GU. The increase results from growing stock and production in the swine sector as well as from the increase of production in the poultry sector. The use of cereal-based feeds increased by 6%, while the use of high-protein components by 11%.

Following a temporary decline an upward tendency in industrial feed production in 2005 have recovered. According to the IAFE estimates the production industrially mixed feeds in 2005 totalled 5,55 million tons, which was 2% up from 2004. The of average-protein-content concentrates reminded unchanged, while the production of protein concentrates increased by about 13%. Upward tendencies occurred also in the production of feed additives (energy concentrates, mineral mixes of Premix type).

The **production of industrially mixed feeds** in 2006 is expected to increase at a moderate rate and is forecast at 5,75 million tons, which would be 3,5% up on 2005. The production of average-protein-content concentrates and high-protein components are forecast to increase. The increase will be driven by growing production of swine and forthcoming intensification in milk production.

Financial standing of the feed industry still remains very good. In 2005 all profitability ratios increased above the average values for the entire food sector. Current liquidity ratio reminded above the safe level. The profitability was high which overlapped with low investments. The only threat foreseen for 2006 are market disturbances resulting from bird flu, however it would not have a considerable impact on financial results of the feed mixers.

In the 2005/06 season, as compared to the previous season, total **imports** of major feed components declined by 13%. The imports of grain-based feeds, declined by 40% to about 210 thousand tons. Feed mixers as well as livestock producers show an increase in the demand for high-protein components. Total imports of high-protein components is expected

at about 2,1 million tons, including 1,86 million tons of soymeal (14% up from 2004/05).

Exports of grain-based feed components in the current season is estimated at about 980 thousand tons, including 300 thousand tons of maize, 250 thousand tons of rye, 150 thousand tons of barley and 280 thousand ton of other grains. The exports of high-protein components is also higher and may total ca 345 thousand tons, including approx. 310 thousand tons of rapemeal.

The terms of trade on the world market of high-protein components in 2005/06 are still reasonable for Poland. In the first half of the season low so far prices of protein meals slightly increased, but are expected to remind unchanged at this level by the end of the season.

Domestic market is also dominated with favourable for feed mixers changes in feed component prices. Reflecting considerable increase in stocks the cereal market is balanced at low prices despite lower crops and growing use.

Similar changes are observed on the domestic market of high-protein components. Low import prices along with appreciating Polish currency versus USD and EURO result in declining prices of soymeal, sunflowermeal and rapemeal on the domestic market.

Low prices of raw materials lead to a regular decline in the prices of high-proteins mixes and concentrates. However the decline does not trigger the recovery in demand for industrial feed mixes because having present prices rations the substitution grains with industrial mixes is not profitable.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek mleka (30) • kwiecień 2006,
2. Rynek ryb (5) • kwiecień 2006,
3. Rynek ziemniaka (29) • maj 2006,
4. Rynek drobiu i jaj (29) • maj 2006,
5. Rynek mięsa (30) • maj 2006,
6. Rynek cukru (29) • czerwiec 2006,
7. Rynek zbóż (30) • czerwiec 2006,
8. Rynek rzepaku (29) • czerwiec 2006,
9. Rynek owoców i warzyw (28) • czerwiec 2006,
10. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (30) • wrzesień 2006,
11. Rynek pasz (20) • październik 2006,
12. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (24) • grudzień 2006,
13. Popyt na żywność (7) • grudzień 2006,
14. Rynek ziemi rolniczej (9) • grudzień 2006.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2006 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-685, faks: 827-19-60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
